

Viitasaaren nuorisovaltuuston kokous 8/2025

Aika 29.11.2025 klo
18.44-21.31

Paikka Kartano

Läsnä

Vihava Vanamo	puheenjohtaja
Hiltunen Martta	sihteeri
Hakalehto Ronja	jäsen
Kananen Meea	jäsen
Kurkela Lotta	jäsen
Paananen Emma	Jäsen
Pasanen Johanna	Jäsen
Puranen Essi	jäsen
Sääksjärvi Seela	jäsen
Tuhkanen Essi	jäsen

Muut Pennanen Veikko nuorisotyöntekijä,
nuorisovaltuusto-
ohjaaja

Poissa Niskanen Wilma Jäsen

Käsiteltävät asiat

§ Otsikko

1 Kokouksen avaus.....	
2 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.....	
3 Pöytäkirjantarkastajien valinta.....	
4 Koulu-uintialoite.....	
5 Terveisiä sivistys- ja hyvinvointilautakunnasta.....	
6 Hajusteet koulussa -aloite.....	7
Nuorisovaltuuston vuosikatsaus.....	8
Menneet ja tulevat tilaisuudet.....	9
Muut esille tulevat asiat.....	
10 Seuraava kokous.....	
11 Kokouksen päättäminen.....	

1§ Kokouksen avaus

Esitys: Puheenjohtaja avaa kokouksen klo 18.00.

Päätös: Puheenjohtaja avasi kokouksen ajassa 18.44.

2§ Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hallintosäännön 5 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Esityslista lähetetään mahdollisuuksien mukaan kokouskutsun yhteydessä.

Kokous on laillinen, kun järjestäytymiskokouksessa on paikalla 2/3 nuorisovaltuuston jäsenistä. Muissa kokouksissa lainvoimaisuus ja päätösvaltaisuus edellyttävät, että paikalla on ½ nuorisovaltuuston jäsenistä.

Esitys: Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Päätös: Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

3§ Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Nuorisovaltuuston kokouksista pidetään pöytäkirjaa. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa sihteeri. Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kokouksessa valittua pöytäkirjantarkastajaa.

Esitys: Valitaan pöytäkirjan tarkastajiksi Sääksjärvi Seela ja Kananen Meea.

Päätös: Valittiin pöytäkirjan tarkastajiksi Sääksjärvi Seela ja Kananen Meea.

4§ Koulu-uintialoite

Nuorisovaltuuston hallitus ja Niskanen Wilma on suunnitellut ja tehnyt aloitteen koulu-uintien lisäämisestä ja on täten viemässä asiaa eteenpäin. Ideana on esittää aloite sivistys- ja hyvinvointilautakunnalle. Aloitetta voi vielä muokata, mikäli muutettavaa ilmenee.

Esitys: Hyväksytään aloite.

Päätös: Hyväksyttiin aloite. Aloite otetaan esille hyvinvointialueen nuorisovaltuustossa ja kerätään muiden nuorisovaltuustojen kannatusta, jos mahdollista.

5§ Terveisiä sivistys- ja hyvinvointilautakunnan kokouksesta

Pasanen Johanna varapuheenjohtajana oli seuraamassa lautakunnan kokousta ja nostaa nyt sieltä tärkeimpiä asioita esille.

5.1 Palautetta nuorisotoimelle

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnassa nousi esille, että nuorisotoimi ei ilmoita nuorten päihteiden käytöstä vanhemmille tai viranomaisille toivotulla tavalla. Nuorisovaltuusto toivoo asiaan muutosta.

5.2 Huolestuttavat tilastot kouluterveyskyselyistä

Nuorten kouluterveyskyselystä ilmeni se, että todella iso osa viitasaarelaisista nuorista käyttää tai on kokeillut päihteitä ja asiaa halutaan nostaa esille, koska tilastot olivat huolestuttavia.

Hakalehto Ronja ja Tuhkanen Essi poistui klo 20.16.

5.3 Nuorten mielenterveys ja siihen panostaminen

Nuorten mielenterveyteen ja hyvinvointiin halutaan panostaa erityisesti niiden ollessa huonolla tolalla ja täten kehitystyöhön aiotaan varata kaupungilta 400€.

Esitys: Saatetaan nuorisovaltuustolle tiedoksi ja keskustellaan aiheesta yhdessä.

Päätös: Saatettiin tiedoksi ja keskusteltiin asiasta laajasti.

6§ Hajusteet koulussa -aloite

Hajusteiden käyttö on ollut toistuva ongelma jo pitkään ja täten haluamme nostaa asian esille ja tehdä siitä aloitteen.

Esitys: Hyväksytään aloite.

Päätös: Hyväksyttiin aloite. Toivottiin asian tiimoilta järjestyssääntömuutosta.

7§ Nuorisovaltuuston vuosikatsaus

Kootaan koko vuosi yhteen nuorisovaltuuston osalta ja keskustellaan tulevasta ja siitä mitä asioita seuraavalle nuorisovaltuustolle jätetään käsiteltäväksi.

Esitys: Keskustellaan yhdessä nuorisovaltuuston menneestä kaudesta.

Päätös: Keskusteltiin asiasta yhdessä ja tehtiin word-tiedosto menneestä kaudesta.

Puranen Essi poistui klo 21.13.

8§ Menneet ja tulevat tilaisuudet

8.1 Itsenäisyyspäivän juhlat

Nuorisovaltuusto Viitasaarella on jo useana vuonna järjestänyt nuorille itsenäisyyspäivän juhlat, jonka aikana on syöty juhlallisemmin, kuultu puheen muodossa esimerkiksi kaupunginjohtajaa ja nuorisovaltuuston puheenjohtajaa sekä nautittu livemusiikista esiintyjän merkeissä.

Esitys: Saatetaan nuorisovaltuustolle tiedoksi.

Päätös: Saatettiin nuorisovaltuustolle tiedoksi.

9§ Muut esille tulevat asiat

Päätös: Nuva-leiri järjestetään 16.-17.1.2026 Virroilla.

10§ Seuraava kokous

Seuraava kokous on nuorisovaltuuston kauden 2026 järjestäytymiskokous ja perehdytys.

Esitys: Päätetään seuraavan kokouksen ajankohta.

Päätös: Seuraavaa kokousta ei ole tällä kokoonpanolla.

11§ Kokouksen päättäminen

Esitys: Päätetään kokous ajassa 21.30.

Päätös: Päätettiin kokous ajassa 21.31.

Aika ja paikka: 12 / 12 / 2025 Viitasaari

Vanamo Vihava

Puheenjohtaja Vihava Vanamo

Martta Hiltunen

Sihteeri Hiltunen Martta

Pöytäkirjan tarkastajat:

Meea Kananen

Kananen Meea

Seela Sääksjärvi

Sääksjärvi Seela

Aloite koulu-uinneista

Viitasaaren nuorisovaltuusto on huolestunut lasten ja nuorten uimataidosta, kyvystä pelastautua ja pelastaa toinen ihminen vedestä ja nuorten yleisestä suhtautumisesta uimiseen. Viitasaarella ollaan joka kolkassa vesistön äärellä tai ainakin lähellä sellaista. Keskustassa lapset ja nuoret käyttävät aktiivisesti kaupungin ylläpitämiä uimarantoja sekä syrjäkylillä monella on lähellä jokin uimapaikka, oli se sitten järven tai kosken ranta, josta kastautua veteen. Myös veneily ja niin kesä- kuin talvikalastuskin ovat Viitasaarella yleisiä harrastuksia, ja niissä uimataito on myös erityisen tärkeä. Kun nuoret alkavat liikkumaan vesien yhteydessä itsenäisesti ilman aikuisen valvontaa, esimerkiksi uimarannalla kaveriporukalla, tulee nuorella olla riittävä uimataito pelastautua vedestä tarpeen tullessa. Kaikilta veden varassa itsensä kannattelu ei syystä tai toisesta onnistu. Joillekin vesi on vieras elementti, mikä saattaa johtaa veden varaan joutuessa hätäntymiseen. Tämä voi johtua esimerkiksi pitkästä välimatkasta kotoa mielekkäille uimarannoille tai perheen heikosta taloudellisesta tilanteesta, jonka vuoksi uimahallissa aktiivinen uiminen ei ole vaihtoehto. Koulu-uintien tarkoituksena on taata kaikille tasavertaisesti edellä mainituista tekijöistä riippumatta riittävä uimataito, mutta tämä ei kuitenkaan tilastojen mukaan toteudu. Vuonna 2022 suoritettun uimataitotutkimuksen¹ tulokset osoittavat, että Suomen kuudesluokkalaisista noin 45 % ei osaa uida riittäväksi katsottua 200 metriä, josta 50 metriä tulisi uida selkää.

Olemme pohtineet vaihtoehtona etenkin yläkouluikäisten kohdalla myös uimakerhojen järjestämistä. Tulimme siihen tulokseen, etteivät uimakerhot ole tasapuolinen ratkaisu kaikille nuorille. Keskustasta kaukana asuvat eivät välttämättä saa kyytiä, eivätkä jotkut koe yhteistä uimista mielekkääksi esimerkiksi ulkonäköpaineiden tai muiden sosiaalisten syiden vuoksi. Muutoinkin tämänkaltaisen kerho houkuttelisi lähinnä jo valmiiksi uimisesta innostuneita ja uimataitoisia nuoria, jotka eivät ole se ryhmä, jota huolestamme. On toki tärkeää, että heille on mieleisiä harrastuksia, mutta tärkeämpää mielestämme on taata kaikille riittävä uimataito omasta kiinnostuksesta riippumatta. Jos käy niin, että joutuu yllättäen veden varaan vaikkapa veneretkellä ja omaa riittävät taidot pelastautua, on varmaan valmis antamaan anteeksi pakollisen koulu-uinnin.

Ehdotamme seuraavia asioita:

- Vähintään kuusi uintikertaa jokaisella vuosiluokalla kolmannelta luokasta ylöspäin. Näihin kertoisin tulisi sisältyä uinnin näyttö ja isommilla oppilailla vesipelastusta. Vuoden 2000 uimataitotutkimuksen² mukaan uimataito kehittyy lapsilla erityisesti noin 8-11 vuoden iässä. Uintia kannattaa lisätä alakoulun puolelle siksi, että lasten osallistumisinto on silloin yleensä yläkoulua korkeampi.

- Vesipelastuksen lisääminen opetussisältöön viidesluokkalaisista eteenpäin. Nyt pelastustaitoja harjoitellaan 7.-9.-luokilla uimahallissa sekä avovesipelastusta vaatteet päällä opetetaan kasiluokkalaisille Hiekan uimalan rannalla. Toivomme vesipelastuksen opetusta jo nuoremasta iästä lähtien, jotta lapset varmasti saavuttavat riittävät taidot. Avovesipelastuksen opetus voitaisiin toteuttaa yhteistyössä Viitasaaren järvipelastajat ry:n kanssa.
- Pakolliset uimataidon näytöt kaikille vuosiluokille kolmannelta luokasta ylöspäin. Tällä takaamme sen, että myös muualta muuttaneidenkin uimataidosta päästään kartalle. Uimanäytöt olisi tarkoitus toteuttaa lähtökohtaisesti ryhmässä uimaopetuksen yhteydessä ja tarvittaessa yksittäin, jos oppilas ei perustellusta syystä voi osallistua yhteiseen opetukseen. Tämä on nyt jo käytössä ainakin yläkoululaisilla, mutta toivomme vuosittaisia näyttöjä myös alakoulun puolelle. Ryhmässä näytöt voivat olla joillekin stressaavia, mutta jos ne aloitetaan jo pienestä pitäen, on tilanteeseen jo tottunut eikä se tunnu niin ylitsepääsemättömältä. Tarkoituksena ei myöskään ole laittaa ekaluokkalaisia uimaan kilometriä, vaan varmistaa vain kaikilla olevan ikätasonsa mukainen uimataito.
- Ilmainen uinti alle 6-vuotiaille uimahalli Simmarissa. Tämä tukisi lasten tottumista veteen, ja olisi suuri helpotus vähävaraisille perheille.
- Vaadimme myös harkitsemaan uudelleen päätöstä kuntalaisaloitteesta "Yläkoululaisille kannustavan edullinen uimahallin/kuntosalin käyttö".³ Nuorisovaltuuston mielestä nuorten liikuntamahdollisuudet eivät saa olla rahasta kiinni. Edullinen uimahallin käyttö innostaisi myös useampia uimaan vapaa-ajalla, vahvistaen näin uimataitoa ja asenteita myös koulu-uinteja kohtaan.

Ymmärrämme, että uimaopetus vaatii resursseja: uimahallin käyttö maksaa, kyläkouluilta kyydit maksavat, mahdollinen yhteistyökuvio Järvipelastajien kanssa vaatii selvittelyä. Ymmärrämme myös, että kaupungin taloustilanne on vaikea, mutta tämä on tärkeä asia!

Lähteet ja viittaukset:

1. (https://suh.fi/wp-content/uploads/2023/06/Uimataitotutkimus_2022_Selvitys_kuudesluokkalaisten_ ja_esikoululaisten_uimataidosta_seka_koronapandemian_vaikutuksista_koulujen_uinninopetukseen.pdf)

2. (<https://suh.fi/wp-content/uploads/2023/06/Uimataitotutkimus-2000.pdf>)

Nosto:

“Kuudesluokkalaisista 55 % ilmoitti osaavansa uida vähintään 200 metriä, josta 50 metriä selällään. Taidoissa oli eroja sukupuolten välillä, sillä 60 % pojista, 51 % tytöistä ja 40 % muunsukupuolisista ilmoitti täyttävänsä uimataitokriteerin.

Kuudesluokkalaisista uimataidottomia oli sukupuolesta riippuen 2 – 5 %.

Edelliseen vuonna 2016 toteutettuun tutkimukseen verrattuna uimataitoisten määrä on laskenut selvästi, sillä vuoden 2016 tasosta (76 %) pojilla lasku on ollut 16 ja tytöillä 25 prosenttiyksikköä. Muunsukupuolisten osalta aikaisempaa tietoa ei ole saatavilla. (Tämä siis 2022)”

3. Aloite “Yläkoululaisille kannustavan edullinen uimahallin/kuntosalin käyttö”

<https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/aloite/44440>

Viitasaaren nuorisovaltuusto 29.11.2025

Haapaniemen koulussa yläkoululaisten osalta on vuosien saatossa käyty paljon keskustelua hajusteiden käytöstä. Keskustelu on pyörinyt enimmäkseen hajusteiden liiallisen käytön ympärillä, mutta ei ole määritelty, paljonko on liikaa. Koulussa on paljon hajusteherkkiä, joiden arkeen tuoksut vaikuttavat hyvin konkreettisella tasolla. Joku saattaa saada migreenin, toisella keuhkot menevä ahtaalle astman vuoksi. Nuorisovaltuustolla on tiedossa tapauksia, joissa hajusteiden aiheuttamat terveysongelmat ovat johtaneet useisiin poissaoloihin koulusta. Ymmärrämme myös, että hajusteiden käyttö on joillekin nuorille itseilmaisun keino, mutta täytyy löytyä jokin muu vaihtoehto, joka ei vaaranna toisten terveyttä. Itsemääräämisoikeuteen ei voi vedota, jos se vaikuttaa jatkuvasti kanssaoppilaiden hyvinvointiin. Nuorisovaltuuston mielestä koulun täytyy tehdä tehokkaampia toimia, jotta kaikilla olisi tasavertainen mahdollisuus hyvinvoivaan kouluarkeen.

Viitasaaren nuorisovaltuusto vaatii seuraavia asioita:

- Muutos Haapaniemen koulun järjestyssääntöihin niin, että toisia haittaavasta hajusteiden käytöstä voidaan poistaa opiskelija luokkatilasta ja tarpeelliseksi nähdyssä tilanteessa lähettää kotiin. Myös kasvatuskeskustelu ja jälki-istunto voisivat olla toimivia keinoja.
- Lisää keskustelua esimerkiksi terveystiedon tunneille hajusteherkkyydestä sekä ihan perushygieniasta sen vuoksi, että jotkut perustelevat hajusteidensa käyttöä sillä, että muuten haisisivat hielle. Toivomme sellaista keskustelua, jossa ei syyllistetä heti hajusteita käyttäviä, vaan lähestytään asiaa niin, että se saa oppilaat miettimään, kuinka tarpeellista niitä on lopulta käyttää.